

KLEURRIJKE BORDERTUIN: DE TUINERIE IN KOLHAM

Fris versus vlammend

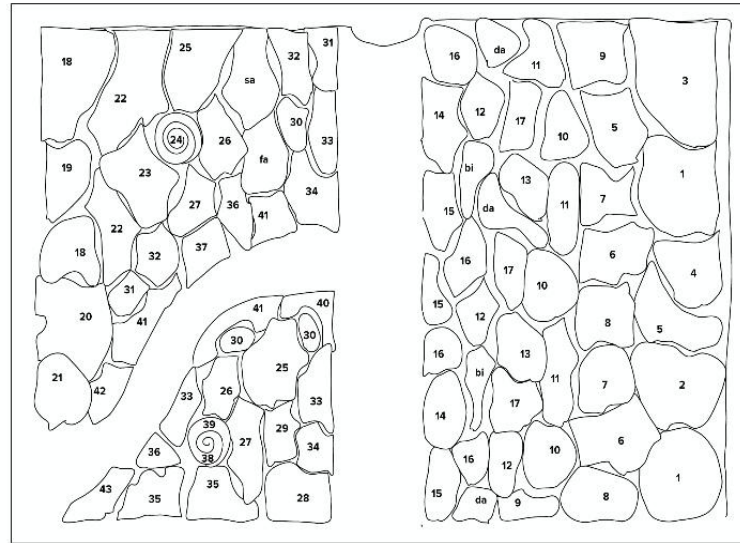
Felgeel, rood en oranje domineren de vlammeende border. Aan de andere kant van het smalle klinkerpad regeert een fris paarsroze kleurenschema. De borders in De Tuinerie van Alie Stoffers-bekennen kleur.

In de koele frisse border:

De paarsroze border is 4 bij 6 meter groot. Onmisbaar is hier Siberisch kattekruid, dat discreet door de border wandelt en heel natuurlijk de gaten vult. De lila wolken gipskruidachtige bloemen van de *Thalictrum* behoren tot Alie's favorieten. *Thalictrum* loopt ook prachtig uit in het voorjaar, met donkerpaars blad. Voor de stevigheid staat er echte salie *Salvia officinalis*, vlambloem *Phlox* 'Blue Paradise' en *Dahlia* 'Fascination' met auberginekleurig blad.

Nr	Latijnse naam	Nederlandse naam	Kleur	Bloeitijd	Aantal
18	<i>Eupatorium maculatum</i> 'Atropurpureum'	Leverkruid	Roze	8-9	14
19	<i>Cotinus coggygria</i> 'Royal Purple'	Pruikboom	Wit	6-7	1
20	<i>Rhododendron</i> 'Swoszy'	Yakushimanum-hybride	Roze	5	1
21	<i>Rhododendron</i> 'Album Elegans'	Tuinhybride	Wit	5	1
22	<i>Thalictrum rochebranicum</i>	Ruit	Paars	7-8	14
23	<i>Phlox paniculata</i> 'Düsterlohe'	Vlambloem	Paars	7-8	9
24	<i>Clematis</i> 'Warszawska Nike'	Bosrank	Paars	6-8	1
25	<i>Nepeta sibirica</i>	Kattekruid	Blaauw	7-8	14
26	<i>Rosa</i> 'Queen Elizabeth'	Grootbloemige roos	Roze	6-9	6
27	<i>Phlox</i> 'Luc's lilac'	Vlambloem/Paniculata-groep	Paars	7-9	14
28	<i>Veronicastrum virginicum</i> 'Lavendelturm'	Ereprijs	Roze	7-8	7
29	<i>Lavatera</i> 'Lilac Lady'	Paars	Paars	7-9	1
30	<i>Iris</i> 'Carnarou'	Baanirits/Germanica-hybride	Paars	7-8	3
31	<i>Geranium phaeum</i>	Donkere ooievaarsbek	Paars	5-7	10
32	<i>Salvia officinalis</i>	Echte Salie, Keuken salie	Paars	6-8	2
33	<i>Geranium emersii</i>	Ooievaarsbek	Roze	6-7	15
34	<i>Nepeta faassenii</i> 'Walker's Low'	Kattekruid	Blaauw	6-9	14
35	<i>Buddleja davidii</i> 'Black Knight'	Vlinderstruik	Paars	7-10	2
36	<i>Salvia nemorosa</i> 'Caradonna'	Blaauw	Blaauw	6-8	14
37	<i>Geranium psilostemon</i>	Ooievaarsbek	Paars	6-7	1
38	<i>Rosa</i> 'May Queen'	Eenmaalbloeiende klimroos	Roze	5-6	1
39	<i>Clematis</i> 'Pilu'	Bosrank	Roze	5-6	1
40	<i>Geranium phaeum</i> 'Philippe Vapelle'	Ooievaarsbek	Blaauw	6-7	7
41	<i>Salvia verticillata</i> 'Purple Rain'	Paars	Paars	6-8	14
42	<i>Falmaria saccharata</i> 'Mrs. Moon'	Longkruid	Paars	3-5	5
43	<i>Clematis</i> 'Alioumbika'	Bosrank	Roze	6-8	1
sa	<i>Dahlia</i> 'Sandra'		Roze	6-voorst	6
fa	<i>Dahlia</i> 'Fascination'		Roze	6-voorst	5

In de vlamme border:

Ook de vlamme border is 4 bij 6 meter groot. De overheersende kleuren zijn geel en oranje, met hier en daar een rood accent. Er staan grote groepen gele puntwederik (*Lysimachia punctata*). Deze gewone boerenplant is met haar lange bloei en mooie bladvorm een basisplant voor de vlamme border. De *Dahlia*'s houden de border lang op kleur. Alie: "Langer dan zes weken kun je de kleurspanning in een border niet vasthouden. Als je de bloei te veel spreidt, is er nooit een hoogtepunt en mis je het wof-effect. Ik probeer daarom in een tuinjaar met verschillende gewassen meerdere kleurpieken te creëren." ▶

Nr	Latijnse naam	Nederlandse naam	Kleur	Bloeitijd	Aantal
1	<i>Helianthus</i> 'Lemon Queen'	Zonnebloem	Geel	8-10	14
2	<i>Macleaya microcarpa</i> 'Kelway's Coral Plume'	Ptuimpapaver	Oranje	7-8	5
3	<i>Helianthus atrorubens</i>	Zonnebloem	Geel	8-10	7
4	<i>Corylus maxima</i> 'Purpurea'	Bruine Hazelaar	Geel	2-5	1
5	<i>Helianthus decapetals</i> 'Soleil D'or'	Zonnebloem	Geel	8-10	10
6	<i>Foeniculum vulgare</i> 'Giant Bronze'	Venkel	Groen	7-8	10
7	<i>Ligularia przewalskii</i>	Kruiskruid	Geel	6-7	6
8	<i>Achillea filipendulina</i> 'Cloth of Gold'	Duizendblad	Geel	6-9	14
9	<i>Lysimachia ciliata</i> 'Firecracker'	Wederik	Geel	7-8	10
10	<i>Hebecladum</i> 'Sahlin's Early Flowerer'	Zonnekruid	Oranje	7-9	15
11	<i>Abrotanoria aurea</i> 'Orange King'	Incalie	Oranje	7-8	17
12	<i>Hemerocallis</i> 'Double River Wye'	Daglelie	Geel	6-7	9
13	<i>Solidago</i> 'Golden Mosa'	Guldransode	Geel	8-9	14
14	<i>Lysimachia punctata</i>	Puntwederik	Geel	6-8	10
15	<i>Potentilla</i> 'William Rollison'	Canzerik	Oranje	6-8	15
16	<i>Artemisia hybrida</i> 'E.C. Burston'	Gele-Schulb- of Verikamilie	Geel	6-9	12
17	<i>Crocus</i> 'Lucifer'	Moortbrexia	Rood	6-7	30
da	<i>Dahlia</i> 'David Howard'		Oranje	6-voorst	6
bi	<i>Dahlia</i> 'Bishop of Llandaff'		Rood	6-voorst	6

Cosmea (Cosmos 'Gazebo White')

Eikenbladhortensia (Hydrangea quercifolia)

Riddelpoor (Delphinium 'Pacific Giant Guinevere')

Philomis Russeliana

Ploenroos (Paeonia 'Duchesse de Nemours')

Lupine (Lupinus 'Chendeller')

Dahlia 'Glorie van Heemstede'

Nog meer borders op kleur

Ook in de rest van De Tuinerie speelt kleur een hoofdrol. Zo is de voortuin geel-blauw en er is ook een witte tuin.

"Voor de voortuin kies ik planten in liefst helder celtroengeel en zo blauw mogelijk. De zelfgezaaide Leeuwenbekjes (*Antirrhinum majus pumilum* 'Kimsey Sulphur Yellow'), en de zachtgele Oost-Indische kers 'Milky Way' contrasteren prachtig met de diepblauwe klokjes van *Cerithe major* 'Purpurascens'."

"Het tuinhuis is begroeid met een waterval van Ramblersroos 'Bobbie James'. Binnen een rondje van *Buxus* staat de mooie fijne *Artemisia* 'Powis Castle' met daartussen Cosmen 'Gazebo White'. De *Buxus* en *Artemisia* kun je op één hoogte snoeien, waardoor je geen grond meer ziet. De helderwitte *Cosmea* sprankelt daartussen."

Duitzenblad (*Achillea taygetea*) en Jakobsladder (*Polemonium coeruleum*)

Alie Stoffers van De Tuinerie in Kolham

"Ik hou van pittig", zegt Alie Stoffers, "het moet niet te zoet worden." Dertien jaar geleden kwam ze met echtgenoot Jan in het Groningse Kolham wonen. "In 1995 zijn we op zwarte grond begonnen en hebben er telkens een tuinkamer – gevormd door beukenhagen (*Fagus sylvatica*) – in een nieuwe kleurstelling bij gemaakt. De enige border die in kleur verloopt, is de achterste border. Die begint in pastelblauw en roze in het voorjaar en verloopt langzaam naar donkerrood naar de nazomer de grassen en de schildpadbloem bloeien."

"Elk jaar is er wel een bordervak dat ik wil renoveren. Daar gaan in oktober alle planten uit, die scheur ik en ik verdeel te opnieuw – puur op gevoel – over de border. Voor een natuurlijk effect herhaal ik een aantal plantgroepen en vul ze aan met nieuwe plantideeën. Ik vind het mooi als de kleuren terugkomen in andere planten. In de vlammeende border staat kruiskruid, *Ligularia przewalskii*, een hoge aar met een donkerbruine stengel in dezelfde kleur als de wederik, *Lysimachia* 'Firecracker', die eenmaal staat."

"In de eerste twee weken van april neem ik tuinvakantie en begin ik met het kortwieken van alle borders en het opbrengen van compost." Dan kan Alie beginnen met de mooiste fase van het tuinseizoen, het regisseren. "Ik evalueer elke border door kritisch te kijken welke plant verdwenen is, waar ik kleur mis en welke groep te groot of te klein is. Deze periode is bepalend voor het succes van mijn tuin." Alie's borders zijn ryaal en dicht beplant. "Nieuwe, iele planten komen nog wel eens om in het gedrang. Daarom begin ik half februari al met voorzaaien van eenjarige, zodat ze als flinke plantjes de tuin ingaan."

Alie zaait veel juffertje-in-t-groen, *Verbena bonariensis* en kattensnor om gaten te vullen. En feloranje *Cosmea* 'Bright Lights', diepblauwe *Cerithe major* 'Purpurascens' en *Iponoea* 'Kniola's Black' om mooie uitgesproken kleuraccenten te geven.

De bloemenweide vormt de natuurlijke overgang naar de actuerlijgende landerijen. Een bloemenweide is veel werk, vertelt Alie: "Eenmaal per jaar maaien, dorsen en het maaisel afvoeren. Dan de grond zwart ploegen door in de winter meermaalen te ploegen met de handploeg. Vanaf begin maart mag het dan opkomen. Ik ben begonnen met een zaaiemengsel van siergrassen en veldbloemen als margriet, korenbloem, klappros en boldeurik. Om te voorkomen dat de klappros verdwijnen, houd ik de grond heel los." Nu de basis van de tuin klaar is, kan ze gaan verfijnen. "Mist er iets luchtigs, een aarvorm, een schermbloem of een vrolijk kleuraccent, dan ga ik op zoek. Ik kijk naar de borders als naar een boeket."

Tekst: Anita Meuleman
Fotografie: Anita Meuleman en Fred Roest

Tips van Alie:

Tuinieren op zandgrond

Alie tuiniert op droge, goed doorklatende zandgrond. De bodem bevat geen humus en is riet zuur. "Eigenlijk zijn we al dertien jaar bezig met bodenverbetering door te mulchen met gemaaid gras en compost toe te voegen. Half februari krijgt de zuurminnende hoek met azalea en roddendron koemesikorels. En in het voorjaar als alle planten zijn afgeknot, gaat overal compost op en krijgen toorts, *Buxus*, Clematis, rozen, Zeeuws knopje, pioenrozen, *Geranium psikelemon*, varste *Lathyrus* en irissen een extra kalkgift. Als je veel bloei wilt, moet de grond juist een beetje arm zijn. Een keer in de drie jaar champignoncompost bevat heel goed. Het is kalkrijk en goed verteerbaar en heeft naar mijn idee voor onze zandgrond meer effect dan koemesikorels."

Onzichtbaar steunen van planten

"Om planten te steunen, plaats ik begin april stukken beiroggaas op vier latten van 40 of 60 centimeter boven de plantgroep. De planten groeien door de mazen van de onopvallende roestgrijp hekkjes. Naast plantgroepen met slappe stelen als trommelstokjes plaats ik stevige *Davalia*'s en echte salie. Zo houden ze elkaar in balans. *Phlox* top ik half mei om on om, tot een derde van de stengel. De planten worden na een regengul niet toppaar en de bloei wordt gespreid."

Vijf favorieten:

Voorjaar: "Tulp 'Spring Green', vanwege haar lentetrisse kleur. 'Spring Green' staat in de witte border tussen de witte Justaspennen in order de sneeuwklakjesboom *Halesia*."
Zomer: "Ramblerroos 'Bobbie James', die als een waterval over het tuinhuis groeit."
Nazomer: "Donkerrode prikneus, *Lycalis x oxwrightii* 'Vesuvius', vanwege de oranje bloem en het manoniekleurige blad."
Winter: "Kerstroos *Hebeboris* niger, elk jaar opnieuw een delicate verschijning."
Berken: "Ik heb iets met berken. De berk in de voortuin heb ik mijzelf cadeau gedaan bij de start van mijn tuinontwerpureau De Tuinerie. Onderbeplanting is moeilijk, zelfs witte dovenetel 'White Nancy' groeide er niet. Maar de witte kleine maagdenpalm *Vincetoxicum* 'Gertrude Jekyll' gaat goed."

Informatie:

Gratis toegang op zondagmiddag 31 mei, 26 juni en 27 augustus van 13.00 tot 17.00 uur. Op 13, 14, 20, 21, 27 en 28 juni van 10.00 tot 17.00 uur. Op andere data: open op afspraak, toegang € 2,50. Ook tuinclubs zijn welkom op afspraak. Bij Alie's ontwerpureau De Tuinerie kunt u terecht voor tuinontwerpen en beplantingsplannen.
De Tuinerie, Alie Stoffers, Vrouwenlaan Voor 12, Kolham, 0598 397009 of 06 20190367.
www.de-tuinerie.nl